

Świąteczne zwyczaje - WIELKANOC

Zapraszamy do obejrzenia filmów edukacyjnych i bajek związanych z tradycjami wielkanocnymi.

<https://vod.tvp.pl/video/domowe-przedszkole,swiateczne-zwyczaje-wielkanoc,43855>

<https://vod.tvp.pl/video/domowe-przedszkole,swiateczne-zwyczaje-wielkanoc,43855>

<https://www.youtube.com/watch?v=DgjNcFKnY7U>

<https://www.youtube.com/watch?v=nDIJVu4rXrU>

<https://www.bajkidoczytania.pl/wiosenna-bajka-wielkanocna>

Śpiewające Brzdące - Kurka i pisanki - Piosenki dla dzieci - YouTube

Wytnij z papieru jajka w różnych wielkościach i pomaluj farbami tak jak to robi kurka w piosence. Potem zrób dziurki w górnej części pisanki, nawlecz na kolorowy sznurek i zrób wielkanocne girlandy. Miłej zabawy

„Kurka i pisanki”

Pewna mała, biała kurka

Ukręciła pędzel z piórka

Zniosła jaja o poranku

I maluje je na ganku

Ref: A ja, jaj, a ja, jaj i pisanki robi z jaj / 4x

Sto kolorów nałożyła

Listeczkami ozdobiła

Przy tym cieszy się i skacze

Ko, ko, ko, ko głośno gdacze

Ref: A ja, jaj, a ja, jaj i pisanki robi z jaj / 4x

PISANKI, KRASZANKI, SKARBY WIELKANOCNE...piosenki dla dzieci - YouTube

Słowa piosenki „Pisanki, kraszanki”

Koszyczek z wikliny pełen jest pisanek,

A przy nich kurczaczek i z cukru baranek.

Przy baranku babka, sól, chleb i wędzonka,

Oto wielkanocna świąteczna święconka.

Ref. Pisanki, kraszanki, skarby wielkanocne,

Pięknie ozdobione, ale niezbyt mocne.

Pisanki, kraszanki, całe w ornamentach,

Uświetniły nasze wielkanocne święta.

Kłócił się z kurczakiem cukrowy baranek,

Która najpiękniejsza ze wszystkich pisanek?

Czy ta malowana, czy ta wyklejana,

Czy zdobiona woskiem i pofarbowana

Ref. Pisanki, kraszanki, skarby wielkanocne,

Pięknie ozdobione, ale niezbyt mocne.

Pisanki, kraszanki, całe w ornamentach,

Uświetniły nasze wielkanocne święta.

3) Baranek kurczaczkiem długo się spierali,
aż goście świąteczni do drzwi zapukali
Wielkanocni goście czasu nie tracili
potłukli pisanki jajkiem się dzielili.

Ref. Pisanki, kraszanki, skarby wielkanocne,
Pięknie ozdobione, ale niezbyt mocne.
Pisanki, kraszanki, całe w ornamentach,
Uświetniły nasze wielkanocne święta.

Anna Pyrka

<https://www.youtube.com/watch?v=hz6UOR5qyIc>

<https://www.youtube.com/watch?v=-CgDcmD9F9g&t=2s>

WIELKANOCNE OZDOBY

<https://www.facebook.com/BlondynkiKreatywnieblog/videos/993002044422583/UzpfSTEwMDAwMzk2MzIOMDMzNzozMDg2MjkxMzIxNDAYMzk3/>

<https://www.superdzieciaczki.pl/2018/03/jak-zrobic-kurczaczka-wielkanocnego-diy.html>

CIEKAWOSTKI NT ZWYCZAJÓW ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

PALMY WIELKANOCNE

Palma wielkanocna oprócz swego dekoracyjnego charakteru świątecznego posiadała specjalną, magiczną moc, dzięki której była „dobra na wszystko”. Wierzono, że najkorzystniejsze działanie mają palmy wykonane z gałązek młodej wierzby, przystrojonych ziołami, kwiatami, kłosami. Wierzba jako pierwsza wypuszcza wiosną pączki, rośnie szybciej niż inne drzewa i krzewy, a rozwija się nawet w złych warunkach. Zapędzano więc pod nią zwierzęta, by przejęły choć trochę jej płodności.

Po poświęceniu palmy w kościele wracano z nią uroczyście do domu, a tam uderzano lub dotykano się palmą, by przekazać sobie nawzajem jej moc. Dziewczętom palmowe smagnięcia miały dodawać urody, chłopcom – dzielności i siły. Aby uchronić się przed bólami gardła, połykano bazie. Poświęconą palmę zatykano za święty obraz, by czuwała nad domem aż do następnej Wielkanocy. Chroniła gospodarstwo od pioruna i pożaru, osłaniała zasiewy przed złą pogodą, a ludzi i zwierzęta przed chorobami. Ustawiona w czasie burzy przy kominie zagradzała błyskawicom drogę do domu. Krowy wypędzane po raz pierwszy wiosną na pastwisko gładzono palmami po karkach, błogosławiąc je w ten sposób i „czarując” by się dobrze chowały. Gałązka palmowa włożona do ula chroniła pszczoły i pomagała im zebrać dużo pyłku oraz zdrowo rozmnażać.

Rybacy wplatali wierzbową gałązkę z palmy w swoje sieci, aby czarownice nie zabierały im połowu. Jeżeli udało się wykonać długą palmę, wróżyło to długie i szczęśliwe życie temu, kto ją zrobił, a jego dzieciom przynosiło wysoki wzrost i dobre zdrowie. Im piękniej przystrojona palma, tym dzieci miały być ładniejsze.

Wierzono też, że w Niedzielę palmową ziemia otwiera się i ukazuje zakopane skarby. Niestety, na zbyt krótko, by ludzie zdołali je wydobyć.

PISANKI

Zdobienie jaj na Wielkanoc to tradycja starsza od chrześcijaństwa. Jajko jest symbolem odradzającego się życia. Zwyczaje związane z wierzeniami w moc jaj wielkanocnych:

- Dotykanie zwierząt gospodarskich święconym jajkiem chroni je przed urokami i chorobami
- Podzielenie się święconym jajkiem z bliskimi umacnia więzi;
- Woda po gotowaniu jaj na pisanki to także substancja o dobroczynnym działaniu :
 - umycie się nią zapewniało urodę dziewczętom, a chorym powracało zdrowie
 - woda z pokruszonymi skorupkami święconego jajka była uważana za lek na ból zębów
 - jeżeli kury dostaną do zjedzenia skorupki po święconych jajkach, dobrze się niosą i nie gubią jajek
 - zgniecione skorupki rozsypywano wokół domu, by zapewnić mu ochronę, zakopywano w narożnikach pól żeby zwiększyć urodzaj, a nawet przyczepiano do drzwi wejściowych, aby przyczyniały się do spokoju domowników. CDN

WRÓŻBY Z JAJ WIELKANOCNYCH

Jeżeli na stole znalazła się parzysta liczba święconych jaj – dziewczynie wróżyło to szybkie wyjście za mąż.

Obdarowywanie się święconym jajkiem przez zakochanych wróżyło im udany związek, pomyślność, potomstwo.

Wiele obyczajów wielkanocnych wywodzi się z dawnych rytuałów pogańskich. Podobnie jak kiedyś czci się ogień, wodę i nowe życie, symbolizowane przez jajko i młode rośliny. Wiara w moc święconej wody była i jest bardzo silna. Przywracała zdrowie chorym, była konieczna przy błogosławieństwie dla nowożeńców i noworodków, a nawet do pokropienia zbóż i ziemniaków przed sianiem i sadzeniem. (Wielki Czwartek).

Ogień był niezbędny nie tylko do ogrzania i ugotowania jądła, lecz także do oczyszczenia od złych

mocy.(Wielki Piątek)

W Wielką Sobotę niesiemy do kościoła święconkę. Dawniej , nie tak jak dziś, były to wielkie kosze w których mieścił się np. całe pęto kielbasy i bochen chleba. Gdy gospodynie wykladały wyłożyły bochny do święcenia – liczono ile jest przypalonych. Jeżeli było takich więcej niż 24, wróżyło to skwarne (upalne) lato.

W Polsce jaja zaczęto wkładać do koszyka ze święconką dopiero w XII wieku.

W święconce :

- **baranek** – symbolizuje Chrystusa

- **chleb**- symbol ciała Chrystusa. Gwarantuje dobrobyt i pomyślność .

- **kielbasa** – wróży pomyślność przez cały rok. Zapewnia zdrowie i płodność a także dostatek.

Kiedyś był to choćby plasterek szyneczki , a od XIX wieku słynna polska kielbasa.

- **sól**- chroni od zepsucia, odstrasza wszelkie zło.

- **chrzan**- wywołuje łzy i ma przypominać o Męce Pańskiej, dodawał siły.

- **jajko** – to dowód odradzającego się życia , symbol zwycięstwa nad śmiercią. Tę symbolikę rozpowszechnili w Polsce niemieccy zakonnicy. Wywodzi się ona z dawnego zakazu spożywania jaj podczas Wielkiego Postu .Jajka na stół wracały na Wielkanoc.

- **ser** – jest symbolem przyjaźni między człowiekiem a siłami przyrody, a przede wszystkim stanowi gwarancję rozwoju stada zwierząt domowych. Ser jest bowiem produktem mlecznym pochodzącym od krów, owiec, kóz.

- **ciasto** – do koszyka ze święconką weszło jako ostatnie i stanowi symbol umiejętności i doskonałości gospodyń domowych. Ciast reprezentowane było głównie przez wielkanocne baby, które powinny być własnym wypiekiem domowym.

Święcone jadlo miało wielką moc , nie wyrzucano nawet kości. Dane psu chroniły go przed wściekłością.

<https://www.youtube.com/watch?v=KyeLIFX0p2g>

Milej wspólnej zabawy.